



## בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ס"ק 15-02-5222 חברת נמל אילת בע"מ נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה במרחב אילת ואח'

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט צבי פרנקל

נציג ציבור עובדים: מר ישראל עמישי

נציג ציבור מעסיקים: מר אשר רפפורט

המבקשת:

חברת נמל אילת בע"מ  
ע"י ב"כ עו"ד מיכל זילוני חדד

נגד

המשיבים:

1. הסתדרות העובדים הכללית החדשה במרחב אילת

2. ועד עובדי מתקן תפזורת בנמל אילת

ע"י ב"כ עוה"ד שי תקן ומורן פרידמן

### פסק דין

1. חברת נמל אילת בע"מ, מבקשת להורות למשיבים לחדול מכל הפרעה למהלך התקין של העבודה ובכלל זה להורות לעובדי מתקן התפזורת למלא אחר הוראותיה לגבי עבודה במוצאי שבת, ולעבוד במשמרות ג' ו-ד' במוצאי שבת באותה מתכונת כפי שהיתה בעבר. הבקשה הוגשה מאחר שהעובדים ביקשו להפסיק את עבודתם במוצאי שבת.

2. על הצדדים חלים הסכמים אלה:

א. הסכם קיבוצי מיוחד לעובדי רשות הנמלים, שנחתם בין רשות הנמלים בישראל לבין הוועד הפועל של ההסתדרות הכללית, "הספר הירוק" (בשל צבע הכריכה המקורי) מיום 16.11.1966.

ב. הסכם קיבוצי מיוחד, מוסף האילתי לשנים 1972-1974, תנאים מיוחדים לעובדי נמל אילת.



## בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ס"ק 15-02-5222 חברת נמל אילת בע"מ נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה במרחב אילת ואח'

תיק חיצוני:

ג. הסכם התייעלות סקטור תפעול – הסכם קיבוצי מיוחד, הסכם התייעלות בין רשות הנמלים והרכבות- נמל אילת לבין ההסתדרות אגף איגוד מקצועי ונציגות עובדי סקטור תפעול בנמל אילת, שנחתם ביום 1.3.2002.

ד. הסכם התייעלות סקטור תפזורת – הסכם קיבוצי מיוחד, הסכם התייעלות לסקטור התפזורת בין נמל אילת לבין ההסתדרות אגף איגוד מקצועי ונציגות עובדי סקטור תפעול בנמל אילת, שנחתם ביום 24.2.2004.

ה. הסכמי 24.2.2005 הסכמים קיבוציים שהסדירו את מעברם של עובדי הנמל מרשות הנמלים לחברה ממשלתית נפרדת.

ו. הסכם קיבוצי מיוחד מיום 23.1.2013 להפרטת נמל אילת.

ז. הסכם בין חברת נמל אילת לבין וועד מתקן תפזורת שנחתם בחודש מאי 2013.

### 3. השאלות שבמחלוקת:

א. האם משך המנוחה השבועית של עובדי מתקן התפזורת, בו העבודה נעשית בשלוש משמרות, היא בת 36 שעות. מבד לגבי עובדי מתקן התפזורת שעבדו במשמרת ב' ביום שישי וגם במשמרת ג' במוצאי שבת, שאז משך המנוחה שלהם היא 27 שעות.

ב. האם, כטענת המבקשת, עבודתם של עובדי מתקן התפזורת במשמרת ג' במוצאי שבת, לאחר שעבדו גם במשמרת ב' ביום שישי, אינה בגדר עבודה במנוחה השבועית, או, כטענת המשיבים עבודה זו היא עבודה במנוחה השבועית, מאחר שלטענתם עובדי מתקן התפזורת זכאים בהתאם להסכמים הקיבוציים החלים ולהוראות הדין, למנוחה שבועית בת 36 שעות.

ג. הצדדים חלוקים באשר לתחולת תקנון שעות המנוחה השבועית (עבודה במשמרות) (מס' 2) תשי"ב – 1952 על עבודת עובדי מתקן התפזורת במשמרות.



## בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ס"ק 15-02-5222 חברת נמל אילת בע"מ נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה במרחב אילת ואח'

תיק חיצוני:

ד. האם כטענת המשיבים עובדי מתקן התפזורת זכאים בגין עבודתם במשמרת ג' במוצאי שבת, לגמול בעד עבודה במנוחה שבועית לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, תשי"א – 1951 ולמנוחת פיצוי, ואם כן, באיזה שיעור?

### דיון והכרעה:

4. ביום 23.1.13 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין הנמל להסתדרות (הסכם 2013) לתקופה של 5 שנים ממועד הפרטתו של הנמל, והאריך בחמש שנים גם את תוקפם של ההסכמים האחרים. סעיף 2 להסכם 2013 קובע שמוסכם שהצדדים יפעלו על פי העקרונות של כיבוד ויישום ההסכמים הקיימים ו"צילום המצב" יחול 5 שנים נוספות ממועד ההפרטה. ההסכם הקיבוצי המיוחד משנת 2004 נעשה לתקופה בלתי קצובה, וכתוצאה מהסכם 2013 הוארך תוקפו לתקופה של 5 שנים. סעיף 16 להסכם 2013 קבע סעיף של מיצוי תביעות ושקט תעשייתי.

5. בהסכם משנת 2004 הוגדרה מתכונת המשמרות של עובדי מתקן התפזורת ובכלל זה עבודה במשמרות של ימי שישי ומוצאי שבת, וכן התגמול בגין מתכונת זו.

6. ביום 19.10.14 פנה ועד מתקן תפזורת לסמנכ"ל המבקשת בדרישה שהמבקשת תשלם גמול בעד עבודה במנוחה שבועית לעובדי המתקן המשובצים לעבודה במוצאי שבת למשמרת נוספת, כשטענתם היא שמדובר בעבודה במנוחה השבועית. בין הצדדים התנהלו מספר פגישות אולם הם לא הגיעו להסכמה.

7. המשיבים טוענים שההסכם משנת 1966 אומץ והוחל על ידי עובדי מתקן התפזורת בנמל אילת במסגרת הסכם קיבוצי מיום 3.1.79. סעיף 9 לפרק כד' בהסכם מ-1966 קובע כי המנוחה השבועית תהיה בת 36 שעות וכי לצורך חישוב שבת או תוספת חג יימנה ערב שבת החל מהשעה 17:00 של אותו יום, כלומר, 36 השעות יימנו מן השעה 17:00 בערב שבת. לטענתם באותה עת השתייכו עובדי מתקן תפזורת לסקטור תפעול ועל כן אין לטעון שסעיף 9 אינו חל על עובדי מתקן התפזורת.

8. באשר להסכם משנת 2004 טוענים המשיבים כי לאור סעיף 15 בנספח ב' של הסכם זה, ההסכם המשיך והחיל על עובדי מתקן התפזורת את התנאים להם היו זכאים לפני



## בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ס"ק 15-02-5222 חברת נמל אילת בע"מ נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה במרחב אילת ואח'

תיק חיצוני :

ההפרדה בין הסקטורים, כלומר את הזכאות ל-36 שעות. ולטענתם ההסכם אינו מאפשר לקצר את תקופת המנוחה של העובדים. כן הם מפנים לסעיף 6 בהסכם משנת 2005- הקובע שימור מצב קיים. לטענת המשיבים בהסכם 2013 המבקשת התחייבה לצילום המצב בכל הנוגע לתנאי העסקת העובדים, כך גם ההסכם ממאי 2013 מתווה מנגנון לשמירת זכויות העובדים תוך שמירת המצב הקיים ערב חתימת ההסכם.

9. לאור זאת טוענים המשיבים שעובדי מתקן תפזורת זכאים למנוחה שבועית בת 36 שעות בהתאם לדין וכן זכאים לתגמול בגין העבודה במוצאי שבת בשיעור העולה על השיעור המשולם להם כעת. לשיטתם, תקנות שעות המנוחה השבועית והפסיקה אינן מאפשרות למעסיק לתת לעובדיו מנוחה שבועית מקוצרת בת 25 שעות בלבד אלא רק כאשר ההסכם הקיבוצי קובע במפורש שניתן להעסיק עובדים במנוחה שבועית פחותה מ-36 שעות.

10. חברת הנמל טוענת כי בהסכם משנת 1966 אין הגדרה למונח "שבת" אלא רק אימוץ של המשמעות שניתנה למונח זה בחוק שעות עבודה ומנוחה, כאשר התיקון בפרק כד' להסכם זה התייחס לעובדי התפעול בלבד ולא לעובדי מתקן התפזורת, זאת לאור ההסכם משנת 2004 שקבע בסעיף 4 שהוא מבטל הסדרים קודמים. מה עוד, שבשנת 2002 נקבעה מתכונת משמרות שונה ותגמול שונה למשמרות לעובדי מתקן התפזורת. לאור זאת טוענת חברת הנמל שבהתאם להסכמים החלים על עובדי מתקן התפזורת ועל מנת לעמוד בשירות שהחברה התחייבה לתת לקונצרן כיל הכולל את הפעלת מתקן התפזורת במשך 24 שעות משובצים עובדי מתקן התפזורת בהתאם לצרכי עבודה גם לעבודה במוצאי שבת אך לא במהלך השבת. העבודה מסתיימת ביום שישי שעה לפני כניסת השבת ומתחילה שעה לאחר צאת השבת, כלומר מנוחה שבועית היא לפחות בת 27 שעות.

11. בדיון אמר מר אפי שמש, יו"ר ועד מתקן התפזורת (בעמ' 4 שורות 2 עד 9 לפרוטוקול) :  
" ההסכם מ-2004 ו-2013 אני חתמתי. בהסכם מ-2004 לא דיברנו על התמורה על עבודה במוצ"ש. התלושי משכורת שונו 3 פעמים מ-2004 ועד היום, המעקב אחרי זה היה בעייתי. דבר שני, מה שהנמל אומר שהתמורה עבור מוצ"ש זה 150% פלוס 50 שעות לילה זה נכון אבל זה שווה ערך לכל יום עבודה אחר. גם אם אני עובד ביום שלישי או רביעי משמרת לילה את זה אני מקבל. יש כאן בעיה לגבי מוצ"ש עצמו.



## בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ס"ק 15-02-5222 חברת נמל אילת בע"מ נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה במרחב אילת ואח'

תיק חיצוני :

ההסכם הקיבוצי של מתקן תפוזרת הוא מיום שישי 17:00 עד יום ראשון בשעה 5:00. אחרי שנת 75' הפכנו לסקטור נפרד ומשנת 75' עד 2004 כמעט לא עבדנו במוצ"ש המסה של העבודה של כיל התחילה מ-2004 שהיינו עובדים קרוב למיליון טון עד 2 וחצי מיליון טון ואז עשינו את ההסכם התייעלות הזה. "

המשיבים טוענים שמר שמש לא דייק. לטענתם במשמרת ג' באמצע השבוע מקבלים עובדי מתקן התפוזרת המועסקים במשמרת ג' שכר כמשמרת טרייה ובנוסף גמול בשיעור של 50% כתוספת לילה, כלומר 150%. לעומת זאת, משמרת ג' במוצאי שבת מוגדרת בהסכם 2004 כמשמרת נוספת ולכן משולם בגינה תגמול בשיעור של 150% בתוספת גמול בשיעור של 50% בעד עבודת לילה, כלומר 200%. לכן, טוענת חברת הנמל שהטענה לפיה אין הבדל בין תגמול המשולם בעד עבודה במשמרת ג' במוצאי שבת לבין התגמול המשולם בגין משמרת ג' באמצע השבוע אינה נכונה.

12. סעיף 8 לחוק שעות עבודה ומנוחה תשי"א- 1951 הסמיך את שר העבודה לקבוע בתקנות, לעבודות מסוימות, מנוחה שבועית שתחומה פחות משלושים ושש שעות, אך לא פחות מעשרים וחמש שעות רצופות. שרת העבודה התקינה את תקנות שעות המנוחה השבועית (עבודה במשמרות) (מס' 2), התשי"ב-1952. תקנה 1 קובעת :

"מותר שהמנוחה השבועית לעובדים במשמרות תהיה :

(1) במפעלים בהם נעשית העבודה בשלוש משמרות- בתחום של פחות מ-36 שעות רצופות אך לא פחות מ-25 שעות רצופות;

"[...]

פסקי הדין שצירפו המשיבים לתגובתם באשר לשעות המנוחה אינם מתאימים למקרה בו אנו דנים. במקרה שלפנינו עובדי מתקן התפוזרת עובדים במקום עבודה בו נעשית העבודה בשלוש משמרות (נספח א' להסכם משנת 2004) ולכן התקנות חלות.

13. בסעיף 5 להסכם 2004 ובנספח א' שצורף לו נקבעה סמכותה של חברת הנמל לקבוע המשמרות לרבות במוצאי שבת. בהסכם נכתב "מוצאי שבת" ולא "שבת" וכן נקבעה חובתם של העובדים לעבודה במתקן התפוזרת במשמרות. אותו סעיף גם קובע שהחל ביום חתימת ההסכם ייכנסו לתוקף שינויים בסדרי עבודה והמשמרות כמפורט בהסכם ובנספח ב' לו.



## בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ס"ק 15-02-5222 חברת נמל אילת בע"מ נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה במרחב אילת ואח'

תיק חיצוני:

14. משמעות "מוצאי שבת" – "זמן יציאת השבת, הערב והלילה לאחר יום השבת" (ראו מילון אבן שושן המחודש והמעודכן, 2009) גם מבחינת דיני העבודה יש הבדל בין "שבת" ל"מוצאי שבת" ראו פ' (אזורי ת"א) 1250/01 מדינת ישראל נ' הומסנטרס (עשה זאת בעצמך) פדאור 08 (3) 089 (2008). וכן ראו ע"פ 1002/02 מדינת ישראל נ' עיוב יעקוביאן, פד"ע לח, 363 (2002); רע"פ (עליון) 7264/02 עיוב יעקוביאן נ' מדינת ישראל (31.11.02), בית הדין הארצי לעבודה, קבע כי את המונח "שבת" יש לפרש בזיקה למורשת ישראל, כך ש"השבת", מסתיימת עם צאת השבת ועבודה לאחר צאת השבת דהיינו הערב והלילה שלאחר השבת אינה, עבודת בשבת.

15. בנסיבות בהן אנו דנים, הזכות לתשלום גמול בעד עבודה במנוחה השבועית, מסתיימת עם צאת השבת. עבודה במוצאי שבת אינה עבודה בשבת. הדבר נכון גם לגבי עובדים שעבודתם במשמרת יום שישי הסתיימה שעה לפני כניסת שבת והתייצבותם למשמרת הבאה היא שעה לאחר מוצאי השבת, כיוון שניתנה להם מנוחה רצופה שאינה פחותה מ 25 שעות רצופות. עובד שסיים משמרת ב יום שישי בשעה 13:00 והחל משמרת ג' במוצאי שבת בשעה 23:30 בוודאי שניתנה מנוחה רצופה של 34.5 שעות.

16. סופו של דבר, המנוחה השבועית שניתנת לעובדי מתקן התפזורת עומדת בדרישות הדין. עובדי מתקן התפזורת אינם זכאים לקבל גמול נוסף בגין עבודתם במוצאי שבת. הפסקת עבודה לגבי משמרת מוצאי שבת היא בניגוד להסכמים הקיבוציים החלים על הצדדים. על כן, אנו אוסרים על קיום שביתה במבקשת בסכסוך הנוגע לתובענה זו.

17. כמקובל בסכסוכים קיבוציים אין צו להוצאות.

ניתן היום, י"ז סיוון תשע"ו, 23 יוני 2016, בהעדר הצדדים.

נציג ציבור מעסיקים  
מר אשר רפפורט

צבי פרנקל, שופט

נציג ציבור עובדים  
מר ישראל עמישי



## בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ס"ק 15-02-5222 חברת נמל אילת בע"מ נ' הסתדרות העובדים הכללית החדשה במרחב  
אילת ואח'

תיק חיצוני:

צבי פרנקל, שופט

צבי פרנקל, שופט

1  
2